

Asia: VN/15619/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi liikuntalain muuttamisesta.

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kymenlaakson liitto esittää lausuntoon seuraavaa:

1) Esitystä ”kestävä kehitys siirrettäisiin tavoitteiden toteuttamisen lähtökohtaosiosta varsinaiseksi tavoitteeksi. Muutos selventäisi käsitystä kestävästä kehityksestä ekologisena, sosiaalisena ja taloudellisena kokonaisuutena. Muutosesitys vastaisi myös liikuntapolitiikan nykyistä käytäntöä, jossa kestävä kehityksen painoarvo on noussut hallitusohjelman ja yleisen yhteiskuntapolitiikan tavoitteiden mukaisesti.” pidämme kannatettavana.

Urheiluyhteisöillä kuten maakunnallisella liikunnan aluejärjestöllämme, Kymenlaakson Liikunnalla on jo laajat vastuullisuusohjelmat. Niiden laajempi jalkauttaminen osana yhteiskuntaa on kannatettava jo, koska liikuntayhteisö on laaja.

2) ”Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valtion liikuntaneuvostoa koskevaa 6 §:ää siten, että nykyistä käytäntöä vastaavasti valtion liikuntaneuvosto voisi antaa lausuntoja laajemmin kuin vain liikuntamäärärahojen käytöstä”

Valtion liikuntaneuvosto toimii jo nykyisin esityksen mukaisesti laajalla rintamalla ja esitys on perusteltu ja kannatettava. Tästä esimerkkinä on mm. Kouvolassa 30.10-1.11.2022 pidettävä kansallinen liikuntafoorumi, jossa aiheina mm. vastuullinen muutosjohtaminen, poikkihallinnollisuus, digitaalisuus ja ilmastonmuutos.

3) Esityksessä todetaan ”Voimassa olevassa liikuntalaissa alueellisen liikuntaneuvoston asettamistehtävä on annettu maakunnan liittojen tehtäväksi. Maakunnan liitoille ei liikuntalaissa ole osoitettu muita tehtäviä. Tehtävä on maakuntien liittojen tehtävissä pieni ja jäänyt käytännössä merkityksettömäksi. Koska kyseessä on aluehallintoviraston asiantuntijaelimen nimittäminen, olisi lakia luontevaa muuttaa siten, että jatkossa valtionhallinnon viranomaisen asettaisi asiantuntijaelimen itse.

Vaikka laissa merkitys ei ole iso on kansalaisia lähellä olevissa toiminnoissa merkittäväskin roolissa. Maakunnan liittojen tehtäviä nykyisin maakunnan liikunta-asioiden edistämiseksi ovat alueellisen liikuntaneuvoston asettaminen, lausuntojen antaminen liikuntapaikkarakentamisen kohteista, urheiluopistojen investoinneista ja lainsäädäntöuudistuksista.

Katsomme, että liikunta tulisi jo koko liikuntalain tavoitteiden mukaisesti katsoa laajemmin. Kymenlaakson maakuntaohjelmassa, maakuntakaavassa ja maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa otetaan laajasti esille ja huomioon hyvinvoinnin edistäminen käsittäen mm. sairauksia ennaltaehkäisevän liikunnan ja kulttuurisen hyvinvoinnin merkityksen, osallisuuden lisäämisen sekä eriarvoistumisen ehkäisyn.

Maakuntaohjelmasta löytyy mm. kirjauksia ”Kymenlaaksoon on laadittu moniammatillisten työryhmien tuotoksena maakunnallinen terveystoimintastrategia vuosille 2021 – 2025 (<https://bin.yhdistysavain.fi/1600560/9b2SRAe6vRayqzyl6aSSOV1HSB/Kymenlaakson%20terveysliikuntastrategia%20toimenpide-ehdotukset%202021.pdf>), joka on jatkoa vuosille 2014-2020 hyväksytylle strategialle. Maakunnallinen terveystoimintastrategia esittää tavoitteet terveystoiminnan kehittämiseksi Kymenlaaksossa ja se on laadittu elämäntavan mukaisesti koko väestön osalta. Uuden strategiakauden kantavana teemana on luontoliikunta ja liikkuminen arjen ympäristöissä. Strategian poikkileikkaavia painopisteitä ovat myös mm. elintapaohjaus, myönteinen ja innostava viestintä sekä digitaalisuus.”

Urheilijoiden kaksoisura on kirjattu, lasten matalankynnyksen harrastustoiminta on kirjattuna, arjen liikkumisen edistäminen sekä osallisuus, jota mm. liikuntajärjestöt vahvasti tukevat.

Alueellisten liikuntaneuvostojen asettamisoikeuden poistaminen maakuntien liitoilta vähentäisi oleellisesti liikuntatoiminnan kehittämisen maakunnallista ja tätä kautta paikallista merkitystä ja yhteistyötä. Alueellisen vaikuttamisen merkitys on kasvanut ja tulee kasvamaan hyvinvointialueiden perustamisen myötä. Kunnilla on jatkossa entistä tärkeämpi rooli ennaltaehkäisevässä työssä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Maakuntien liitot ovat kuntien toimintojen ytimessä.

Kunnilla ja maakunnilla on vahva yhteys ja osaaminen liikuntaan. Esimerkiksi alueellisen liikuntaneuvoston henkilövalinnoissa huomioon otettavia näkökulmia ovat maakuntien alueellinen kattavuus, kunnallisen liikuntatoimen ja liikuntajärjestyksen tuntemus, liikunnan olosuhteiden

tuntemus, lasten, aikuisten ja ikä-ihmisten liikunta-alojen tuntemus, sukupuolten välinen tasa-arvo, huippu-, kilpa- ja harrasteliikunnan osaaminen, erityisryhmien liikunta, liikunnan merkitys ihmisen elämäntilanteissa laajasti, liikuntasuunnittelun, liikunnan talouden ja koko liikunnan hallinnollisen kokonaisuuden hallinta.

Neuvoston jäsenien kautta syntyy neuvoston lausuntojen laaja-alaisuus. Liikuntakulttuuri on hyvin laaja käsite Tämä laaja-alainen tietotaito ja taustat tulee turvata, eikä johtaa valtion organisaation sisältä yksin.

Edellä esitetyin perustein Kymenlaakson liitto esittää alueellisten liikuntaneuvostojen asettamisen säilyttämistä maakunnan liitoilla.

Lausunto on käsitelty yhdessä maakunnallisen liikunnan aluejärjestön Kymenlaakson Liikunnan kanssa ja he tukevat lausuntoa.

Syrjäläinen Sanna-Maija
Kymenlaakson liitto